

Závěrečná zpráva

Trendy sociálně politických mechanismů ovlivňujících genderové vztahy VIII

Závěrečná zpráva pro Úřad vlády ČR

Říjen 2009

Vláda České republiky

Obsah

Obsah.....	3
Metodika	4
Struktura souboru.....	5
Hlavní zjištění.....	6
Detailní analýza.....	7
1. Představy o příležitostech mužů a žen.....	7
2. Postoje k rovným příležitostem	13
Hodnocení institucí a dalších subjektů s ohledem na ochranu práv žen.....	18
3. Spontánní znalost hnutí a organizací zabývajících se ochranou práv žen a rovnými příležitostmi	22
4. Názory na domácí násilí na ženách	23
Dotazník.....	30

Metodika

Firma Factum Invenio provedla pro potřeby Úřadu vlády ČR, Sekci lidských práv, průzkum týkající se rovných příležitostí mezi muži a ženami.

Výzkum byl realizován v rámci omnibusového dotazování, které provedli vyškolení tazatelé firmy Factum Invenio.

Dotazování proběhlo ve dnech 25. září až 30. září 2009 na reprezentativním vzorku 1057 občanů České republiky starších 15 let, získaném kvótním výběrem podle pohlaví, věku, úrovně dosaženého vzdělání, velikosti místa bydliště a regionu.

Data přenesená na počítačová média byla prověřena systémem logických a statistických kontrol, který Factum Invenio používá pro odhalení nesrovnalostí a nekonzistencí údajů v primárních dokumentech. Statistické výpočty byly provedeny souborem programů SPSS.

Šetření navazuje na šest předchozích výzkumů, provedených firmou Factum Invenio pro MPSV v letech 2002 - 2006 (dotazování probíhalo ve dnech 22.-27. března 2002, 18.-23. dubna 2003, 23.-28. dubna 2004, 7.-14. října 2005, 3. – 9. listopadu 2006, 22. listopadu – 28. listopadu 2007 a 12. září až 17. září 2008).

Z výzkumu se vydává tato závěrečná zpráva, jejíž součástí je tabulková příloha obsahující tabulky prvního a druhého stupně třídění. V rámci hlavní studie jsou komentovány pouze statisticky významnější rozdíly. Tyto statisticky významné odchylky jsou na 95 % hladině významnosti.

Metodika zpracování výzkumu odpovídá standardům sdružení SIMAR a ESOMAR.

Struktura souboru

CELKEM		N	%
		1057	100
Pohlaví	Muž	513	48,6
	Žena	544	51,4
Věk	Do 29 let	256	24,2
	30-44 let	284	26,8
	45-59 let	257	24,3
	60 a více let	261	24,7
Vzdělání	Základní - nevyučen	109	10,3
	Základní - vyučen	372	35,2
	Střední bez maturity	126	11,9
	Střední s maturitou	343	32,4
	Vysokoškolské	108	10,2
Zaměstnání	Dělník, prodavač, řidič ap.	280	26,5
	Úředník, technik, zdravotník, právník ap.	253	23,9
	Podnikatel, živnostník	77	7,3
	Rolník	4	0,4
	Student, učeň	89	8,5
	Žena v domácnosti	19	1,8
	Důchodce	272	25,8
	Nezaměstnaný	61	5,8
Rodinný stav	Ženatý/vdaná	556	52,8
	Svobodný/a	289	27,5
	Rozvedený/á	121	11,5
	Vdovec/-a	87	8,2
Kraj	Praha	127	12,0
	Středočeský kraj	122	11,5
	Jihočeský kraj	64	6,1
	Plzeňský kraj	57	5,4
	Karlovarský kraj	31	2,9
	Ústecký kraj	84	7,9
	Liberecký kraj	44	4,1
	Hradecký kraj	56	5,3
	Pardubický kraj	52	4,9
	Kraj Vysočina	52	4,9
	Jihomoravský kraj	116	11,0
	Olomoucký kraj	65	6,2
	Zlínský kraj	60	5,7
	Moravskoslezský kraj	127	12,0
Velikost místa bydliště (počet obyvatel)	Do 499	77	7,3
	500-1999	201	19,0
	2000-4999	118	11,1
	5000-19999	196	18,6
	20000-99999	246	23,3
	Přes 100000	219	20,7

Hlavní zjištění

Osm z deseti Čechů si myslí, že ženy i muži mají stejné možnosti dosáhnout vysokoškolského vzdělání.

Jedinou z hodnocených oblastí, ve které jsou podle názoru většiny lidí upřednostňovány ženy, je získání dítěte do vlastní péče po rozvodu; uvádí to tři čtvrtiny respondentů.

V dalších zkoumaných oblastech jako zaměstnání, pracovní ohodnocení, podnikání a koníčky jsou možnosti žen hodnoceny jako horší. Za osm let trvání průzkumu byl letos zaznamenán rekord v počtu tvrzení, že ženy mají horší možnosti získat za stejnou práci stejnou odměnu jako muži; myslí si to téměř tři čtvrtiny populace. Obecně platí, že ženy jsou při hodnocení svých možností pesimističtější než muži.

Absolutní většina Čechů souhlasí s tím, že každý člověk by měl mít zaměstnání, které by mu zajistilo soběstačnost a nezávislost.

Většina české populace se také domnívá, že:

- Jak muži tak ženy by měli být zastoupeni v řídicích a rozhodovacích orgánech a radách, které zřizuje stát sněmovna či senát.
- Muži i ženy by se měli věnovat výchově a péči o děti stejným dílem.
- Domácí práce by měly být rozděleny tak, aby muž i žena měli stejně volného času pro zábavu i odpočinek.
- Obě pohlaví by měla mít stejnou šanci získat po rozvodu manželství dítě do své péče.
- Vláda by pracovala lépe, kdyby v ní bylo více žen.

V názorech obyvatelstva na jednotlivé výroky nedochází v průběhu let k výrazným posunům.

Stejně jako v minulých letech platí, že ženy hodnotí výroky týkající se rovných příležitostí pozitivněji než muži.

Působení jednotlivých institucí v oblasti ochrany práv žen hodnotí veřejnost spíše pozitivně.

Nejlépe jsou z tohoto hlediska hodnoceny školy a vzdělávací instituce. O jejich užitečnosti ve vztahu k ochraně práv žen je přesvědčeno téměř osm z deseti lidí. Na opačném pólu stojí zastánci feministického hnutí, které považuje při ochraně práv žen za prospěšné pouze třetina obyvatel. V minulých letech docházelo k posilování mínění o užitečnosti jednotlivých institucí, v předcházejícím šetření v roce 2008 však byl zaznamenán pokles pozitivních hodnocení. V letošním šetření jsme zaznamenali podobné výsledky. Nejvýraznější změnou je nárůst pozitivních hodnocení role médií.

Názory lidí na výskyt domácího násilí vůči ženám se od r. 2002 zásadně nemění. O tom, že výskyt psychického násilí v českých domácnostech je běžný, je přesvědčena polovina obyvatel ČR. Fyzické násilí vidí jako běžný jev každý třetí Čech.

Ženy častěji než muži považují výskyt násilí v rodině za běžný. Téměř každý čtvrtý Čech zná rodinu, kde existuje násilí mezi manžely či partnery. V letošním roce je míra znalosti konkrétních případů domácího násilí nejvyšší za posledních pět let. Zvláště výrazné rozdíly jsou v názorech na existenci tzv. psychického násilí na ženách.

Detailní analýza

1. Představy o příležitostech mužů a žen

Možnosti mužů a žen v jednotlivých zkoumaných oblastech života nejsou podle obyvatel vyrovnané.

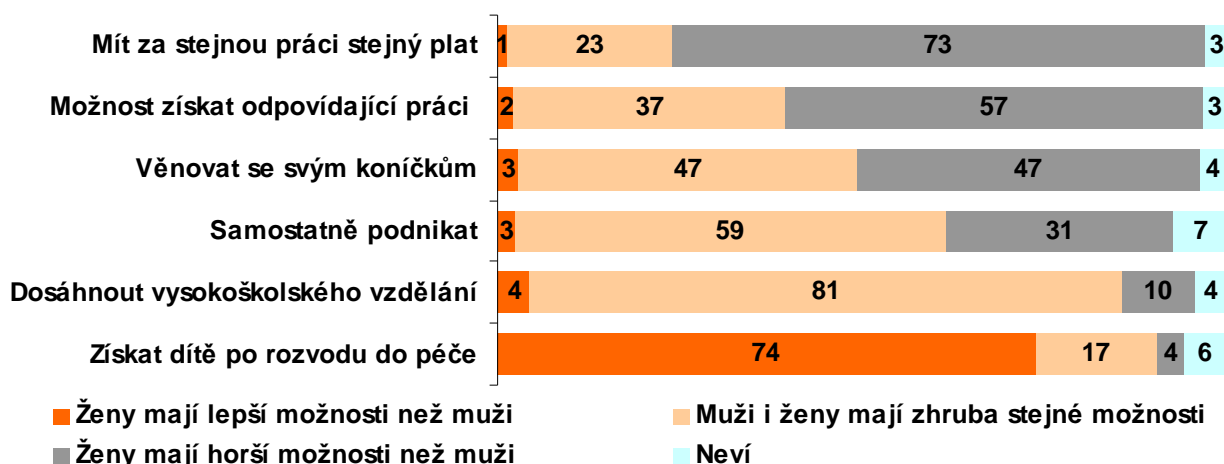
Ve vybraných oblastech života, na které jsme se ptali, jsou „práva“ jednoho z pohlaví upřednostňována - zpravidla se jedná o muže.

Jedinou z hodnocených oblastí, ve které jsou podle názoru většiny lidí upřednostňovány ženy, je získání dítěte do vlastní péče po rozvodu; uvádí to tři ze čtyř (74 %) respondentů.

Ženy mají horší možnosti než muži v oblasti práce. Podle třech čtvrtin (73 %) lidí mají ženy horší možnost získat za stejnou práci stejný plat jako muži. Většina lidí (57 %) si také myslí, že je pro ženy těžší získat práci odpovídající dosažené kvalifikaci a schopnostem.

Velká většina populace (81 %) si myslí že ženy mají stejné možnosti dosáhnout vysokoškolského vzdělání. Šest lidí z deseti (59 %) se domnívá, že šance pohlaví jsou vyrovnané i v oblasti podnikání.

Srovnání názorů na situaci mužů a žen ve vybraných oblastech života (N=1057, v %)

Letošní šetření zaznamenalo za osm let trvání průzkumu nejvyšší počet tvrzení o tom, že ženy mají horší možnosti mít za stejnou práci stejný plat jako muži; myslí si to téměř tři čtvrtiny populace (73 %).

Oproti minulému roku vzrostl o téměř 5 procentních bodů podíl lidí, kteří si myslí, že ženy mají horší možnosti získat práci odpovídající jejich kvalifikaci a schopnostem. Zastoupení tohoto názoru v populaci je nejvyšší za posledních 5 let.

Významně (o 7 procentních bodů) se oproti roku 2008 snížil podíl obyvatel zastávajících názor, že po rozvodu mají manželé bez ohledu na pohlaví zhruba stejné možnosti získat dítě do své péče.

V ostatních vybraných oblastech života zůstává veřejné mínění ve vztahu k zkoumaným možnostem mužů a žen více méně stabilní a od roku 2002 zde nedochází k žádným zásadním změnám. Oproti minulému roku však ubylo názorů o tom, že ženy mají zhruba stejné možnosti jako muži dosáhnout VŠ vzdělání, věnovat se svým koníčkům i samostatně podnikat. Tento pokles je na druhé straně doprovázený mírným zvýšením podílu tvrzení, že ženy mají v těchto situacích horší možnosti.

Srovnání možností mužů a žen – časová komparace

(údaje za ČR, v %, dopočet do 100 % v každém řádku tvoří odpovědi „nevím“)

	Rok	Ženy mají lepší možnosti	Zhruba stejné možnosti	Ženy mají horší možnosti
Získat dítě po rozvodu do péče	2002	74,5	17,6	3,1
	2003	67,6	23,4	3,8
	2004	72,7	18,7	3,5
	2005	69,0	23,0	2,5
	2006	71,4	21,6	3,9
	2007	75,3	19,6	2,4
	2008	68,1	24,2	4,9
	2009	73,8	16,9	3,7
Dosáhnout vysokoškolského vzdělání	2002	3,8	83,3	10,2
	2003	4,3	79,0	11,8
	2004	5,5	80,1	10,5
	2005	5,0	80,9	10,6
	2006	4,3	79,9	12,7
	2007	4,3	80,9	13,2
	2008	4,5	83,9	8,7
	2009	4,4	81,3	10,0
Věnovat se svým koníčkům	2002	3,1	47,0	47,2
	2003	4,3	47,5	44,0
	2004	3,0	45,5	46,9
	2005	3,1	48,0	45,6
	2006	2,8	52,9	42,2
	2007	2,9	50,8	43,6
	2008	2,4	49,6	44,5
	2009	2,7	46,8	46,8

	Rok	Ženy mají lepší možnosti	Zhruba stejné možnosti	Ženy mají horší možnosti
<i>Samostatně podnikat</i>	2002	2,2	58,7	32,9
	2003	3,4	59,0	29,9
	2004	2,5	55,6	34,5
	2005	2,6	57,1	33,4
	2006	1,3	60,8	35,2
	2007	1,3	59,2	36,5
	2008	2,3	61,8	30,9
	2009	2,6	58,8	31,4
<i>Získat práci odpovídající kvalifikaci a schopnostem</i>	2002	4,4	38,6	54,4
	2003	3,3	34,3	59,0
	2004	2,0	34,3	60,0
	2005	3,4	40,6	51,9
	2006	3,1	46,9	47,9
	2007	2,6	52,6	43,1
	2008	2,9	41,5	51,6
	2009	2,3	37,3	57,5
<i>Mít za stejnou práci stejný plat</i>	2002	3,2	27,0	67,1
	2003	1,7	24,8	68,9
	2004	1,3	23,9	70,1
	2005	2,1	27,5	66,2
	2006	2,1	27,8	67,2
	2007	1,9	32,6	63,4
	2008	1,4	26,4	68,5
	2009	1,2	22,8	73,1

Muži a ženy vnímají své možnosti rozdílně. Obecně platí, že ženy jsou při hodnocení svých možností pesimističtější než muži.

Z hlediska odpovědi „muži i ženy mají stejné možnosti“ se ukazují největší rozdíly v následujících oblastech:

- Dvě třetiny mužů (66 %) si myslí, že muži i ženy mají stejné možnosti **samostatně podnikat**, tento názor ale zastává jen polovina žen (52 %).
- Muži si také častěji myslí, že muži i ženy mají přibližně stejné možnosti **věnovat se svým koníčkům** (56 %). Tento názor však zastává pouze 38 % žen.
- Polovina mužů (49 %) zastává názor, že muži i ženy mají stejnou možnost **získat práci odpovídající jejich kvalifikaci a schopnostem**; s tímto názorem ovšem souhlasí jen 26 % žen.
- Dvě pětiny mužů (32 %) si také myslí, že muži i ženy mají stejnou možnost **získat za stejnou práci stejný plat**, z žen s tímto výrokiem souhlasí pouze 14 %.

Srovnání možností mužů a žen podle pohlaví

(údaje za ČR, v %, dopočet do 100 % v každém řádku tvoří odpovědi „nevím“)

	Rok	Ženy mají lepší možnosti		Zhruba stejné možnosti		Ženy mají horší možnosti	
		muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Získat dítě po rozvodu do péče	2002	76,9	72,3	14,9	20,1	2,5	3,7
	2003	71,5	64,0	19,3	27,2	3,9	3,8
	2004	75,3	70,3	16,1	21,2	2,4	4,5
	2005	67,7	70,2	23,7	22,4	2,2	2,9
	2006	69,6	73,1	21,8	21,4	3,7	4,0
	2007	77,7	73,2	18,3	20,8	1,2	3,6
	2008	69,1	67,1	22,3	26,0	2,0	3,5
	2009	72,9	74,6	16,8	17,0	3,4	3,9
Dosáhnout vysokoškolského vzdělání	2002	4,8	2,9	86,7	80,2	5,6	14,6
	2003	5,0	3,7	83,4	74,9	6,8	16,3
	2004	6,4	4,7	83,4	77,1	6,7	13,9
	2005	6,1	4,1	84,9	77,2	7,0	14,0
	2006	6,8	1,9	82,7	77,3	7,2	17,9
	2007	5,2	3,5	86,4	75,8	6,9	19,1
	2008	5,4	3,6	85,6	82,2	5,0	12,3
	2009	6,1	2,9	83,1	79,7	6,6	13,2
Samostatně podnikat	2002	3,1	1,2	66,0	51,9	25,0	40,2
	2003	3,5	3,4	68,2	50,5	21,8	37,5
	2004	2,7	2,4	66,6	45,4	23,1	45,1
	2005	3,2	2,1	67,6	47,4	23,1	43,0
	2006	1,9	0,7	70,8	51,4	23,9	45,8
	2007	1,7	0,9	68,8	50,2	27,0	45,3
	2008	3,0	1,6	72,2	52,0	19,8	41,4
	2009	3,0	2,1	65,8	52,3	23,5	38,9

	Rok	Ženy mají lepší možnosti		Zhruba stejné možnosti		Ženy mají horší možnosti	
		muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Věnovat se svým koníčkům	2002	4,5	1,8	56,3	38,3	36,3	57,4
	2003	5,3	3,4	57,6	38,1	32,0	55,1
	2004	2,9	3,1	56,0	35,7	34,1	58,8
	2005	3,7	2,4	56,9	39,7	36,0	54,5
	2006	4,4	1,4	63,8	42,6	29,4	54,2
	2007	3,6	2,2	66,4	36,3	27,4	58,5
	2008	3,1	1,6	60,5	39,3	31,4	56,8
	2009	3,7	1,8	56,2	37,9	35,4	57,6
Možnost získat práci, odpovídající kvalifikaci a schopnostem	2002	5,3	3,6	52,9	25,4	38,7	68,9
	2003	3,1	3,5	44,8	24,4	48,2	69,0
	2004	3,0	1,2	45,0	24,3	46,7	72,3
	2005	4,8	2,0	55,8	26,5	35,5	67,2
	2006	4,4	1,8	60,8	33,9	31,4	63,3
	2007	3,8	1,5	66,3	39,8	27,8	57,4
	2008	4,1	1,7	54,8	29,0	35,6	66,8
	2009	3,3	1,3	48,8	26,4	43,6	70,5
Mít za stejnou práci stejný plat	2002	3,7	2,6	37,4	17,4	54,8	78,6
	2003	2,9	0,6	32,4	17,6	60,2	76,9
	2004	1,7	0,9	35,2	13,5	57,7	81,6
	2005	3,0	1,2	39,8	16,0	52,2	79,3
	2006	3,1	1,2	38,6	17,7	54,4	79,1
	2007	2,8	1,0	47,4	18,8	47,0	78,8
	2008	2,3	0,6	39,5	14,0	52,9	83,2
	2009	1,8	0,7	31,8	14,3	62,5	83,1

Názory na rovné možnosti mužů a žen v určitých životních situacích se kromě pohlaví liší i podle jiných demografických znaků:

- **Získat práci odpovídající své kvalifikaci a schopnostem;** ženy mají horší možnosti zejména podle nezaměstnaných, ovdovělých a středoškolsky vzdělaných obyvatel. Z hlediska krajů jsou tyto názory zastoupeni převážně mezi obyvateli Jihočeského a Moravskoslezského kraje.
- **Mít za stejnou práci stejný plat;** ženy k tomu mají horší možnosti podle mínění zejména obyvatel starších 60ti let věku, důchodců a obyvatel Jihočeského a Jihomoravského kraje.
- **Získat po rozvodu dítě do péče;** v této situaci mají, podle mínění většiny populace, ženy lepší možnosti než muži. Souhlas s tímto tvrzením je víceméně rovnoměrně zastoupen napříč všemi skupinami obyvatel – vyšší míry však nabývá u obyvatel Jihomoravského kraje a obyvatel měst s počtem nad 100tis. obyvatel.
- **Dosáhnout VŠ vzdělání;** většina populace (81 %) považuje možnosti obou pohlaví uspět v této oblasti za stejné, nejčastěji jsou to samotní vysokoškolsky vzdělaní lidé. Že to ženy mají při dosahování akademického vzdělání těžší, uvádějí nejčastěji obyvatelé malých obcí, ve kterých žije 500 a méně lidí.
- **Věnovat se svým koníčkům;** ženy mají v této oblasti horší možnosti zejména podle ovdovělých, důchodců a obyvatel Prahy a Jihočeského kraje.
- **Samostatné podnikat;** horší možnosti uplatnění žen v této oblasti uvádějí ženatí a ovdovělí častěji než svobodní a rozvedení, kteří se naopak výrazně častěji domnívají, že možnosti obou pohlaví jsou v této oblasti stejné.

2. Postoje k rovným příležitostem

Absolutní většina lidí (91 %) souhlasí s výrokem, že „každý člověk, muž i žena, by měl mít zaměstnání, které by mu zajistilo soběstačnost a nezávislost.“ (rozhodně souhlasí 59 %; spíše souhlasí 32 %).

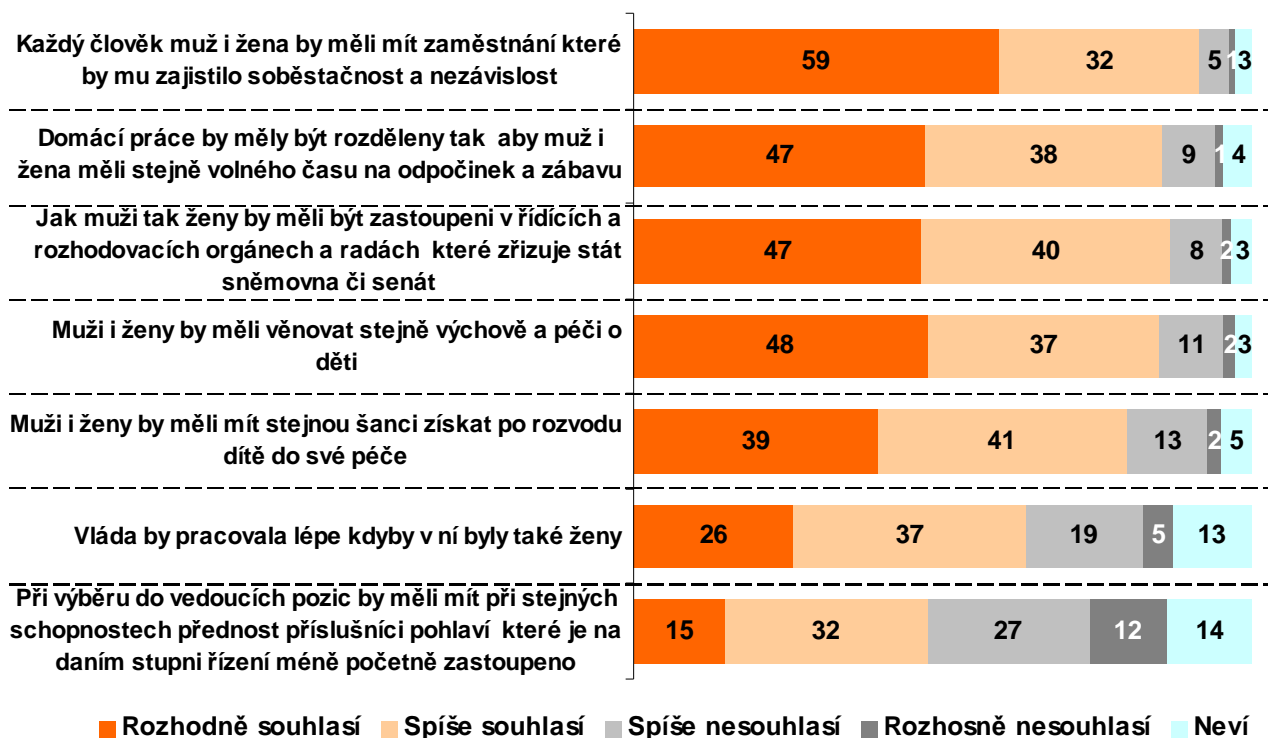
Většina obyvatel ČR se domnívá, že:

- Jak muži tak ženy by měli být zastoupeni v řídicích a rozhodovacích orgánech a radách, které zřizuje stát sněmovna či senát (87 %; rozhodně souhlasí 47 %; spíše souhlasí 40 %).
- Muži i ženy by se měli věnovat výchově a péči o děti stejným dílem (85 %; rozhodně souhlasí 48 %, spíše souhlasí 37 %).
- Domácí práce by měly být rozděleny tak, aby muž i žena měli stejně volného času pro zábavu i odpočinek (85 %; rozhodně souhlasí 47 %; spíše souhlasí 38 %).
- Obě pohlaví by měla mít stejnou šanci získat po rozvodu manželství dítě do své péče (80 %; rozhodně souhlasí 39 %; spíše souhlasí 41 %).
- Vláda by pracovala lépe, kdyby v ní bylo více žen (63 %; rozhodně souhlasí 26 %; spíše souhlasí 37 %).

Méně než polovina lidí si myslí, že:

- Při výběru do vedoucích pozic by měli mít při stejných schopnostech přednost příslušníci pohlaví, které je na daném stupni řízení méně početně zastoupeno (47 %; rozhodně souhlasí 15 %; spíše souhlasí 32 %).

Srovnání názorů na postavení mužů a žen ve vybraných oblastech života (N=1057, v %)

V názorech obyvatelstva na jednotlivé výroky nedochází k výrazným posunům. Pouze u rozhodného souhlasu s názorem, že muži i ženy by měli mít stejnou šanci získat po rozvodu dítě do své péče, byl oproti minulému roku zaznamenán statisticky významný pokles o téměř šest procentních bodů.

Data z předcházejících šetření a změny oproti minulému roku jsou zaznamenány v tabulce. Většinou došlo k posunu mezi odpověďmi rozhodně souhlasí a spíše souhlasí, celková míra souhlasu se výrazně nemění.

Postoje k rovným příležitostem – časová komparace

(údaje za ČR, v %, dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“)

	Rok	Rozhodně souhlasí	Spíše souhlasí	Spíše nesouhlasí	Rozhodně nesouhlasí
<i>Každý člověk, muž i žena, by měl mít zaměstnání, které by mu zajistilo soběstačnost a nezávislost</i>	2002	66,7	28,8	3,3	0,8
	2003	59,9	33,1	4,0	1,7
	2004	58,7	34,4	4,1	0,6
	2005	58,8	33,9	4,1	0,8
	2006	51,9	39,8	4,9	1,9
	2007	56,4	36,0	5,2	1,2
	2008	60,4	32,8	3,1	1,2
	2009	59,3	32,4	4,8	1,0
<i>Muži i ženy by se měli věnovat stejně výchově a péči o děti</i>	2002	50,1	36,6	10,2	2,5
	2003	44,1	39,7	11,5	2,9
	2004	46,3	39,4	10,0	2,3
	2005	45,2	41,0	10,4	1,7
	2006	41,2	45,8	9,1	2,4
	2007	40,6	47,1	10,0	0,9
	2008	45,2	40,3	11,5	2,9
	2009	47,6	37,4	10,6	1,9
<i>Jak muži, tak ženy by měli být zastoupeni v řídicích a rozhodovacích orgánech a radách, které zřizuje stát, sněmovna či senát</i>	2002	50,5	37,3	8,6	1,3
	2003	40,6	43,8	9,3	2,7
	2004	42,6	43,8	8,7	1,5
	2005	42,8	42,8	9,5	1,8
	2006	34,7	49,3	10,4	2,3
	2007	35,1	52,3	8,7	1,1
	2008	45,0	41,3	8,2	1,1
	2009	46,7	40,1	8,4	1,6
<i>Domácí práce by měly být rozděleny tak, aby muž i žena měli stejně volného času na odpočinek a zábavu</i>	2002	48,6	40,2	9,0	1,8
	2003	42,7	42,0	10,9	2,2
	2004	44,2	43,3	9,5	1,5
	2005	42,6	44,0	9,5	1,6
	2006	40,5	45,4	10,4	2,2
	2007	40,5	49,0	8,0	1,5
	2008	44,8	40,3	9,1	1,3
	2009	47,2	38,2	8,8	1,4

	Rok	Rozhodně souhlasí	Spíše souhlasí	Spíše nesouhlasí	Rozhodně nesouhlasí
<i>Vláda by pracovala lépe, kdyby v ní bylo více žen</i>	2002	34,6	36,9	16,3	4,1
	2003	22,4	34,6	19,7	8,4
	2004	26,0	38,9	16,7	5,0
	2005	23,3	32,0	22,7	8,1
	2006	20,8	36,7	21,1	8,7
	2007	24,8	38,4	19,4	6,6
	2008	27,8	32,4	18,7	6,7
	2009	25,9	37,3	19,1	4,9
<i>Při výběru do vedoucích pozic by mělo mít při stejné kvalifikaci přednost podhodnocené pohlaví</i>	2002	16,2	28,0	30,2	15,2
	2003	11,8	27,1	29,9	16,0
	2004	12,2	26,6	33,2	15,0
	2005	13,0	30,7	30,2	14,3
	2006	13,4	38,3	26,6	12,3
	2007	13,3	42,9	23,3	10,6
	2008	15,5	31,3	27,4	11,7
	2009	15,0	32,5	26,5	12,4
<i>Muži i ženy by měli mít stejnou šanci získat po rozvodu dítě do své péče</i>	2002	46,7	34,6	11,4	3,2
	2003	41,7	39,0	12,7	2,8
	2004	44,2	36,1	12,7	3,1
	2005	40,8	39,1	13,2	3,5
	2006	33,5	45,8	15,2	2,7
	2007	34,8	46,6	14,5	2,0
	2008	45,2	39,7	10,8	2,2
	2009	39,4	40,6	12,7	2,4

Stejně jako v minulých letech platí, že ženy hodnotí výroky týkající se rovných příležitostí pozitivněji než muži.

- V názoru, že muži i ženy by měli být zastoupeni v řídicích a rozhodovacích orgánech a radách, které zřizuje stát, sněmovna či senát, se míra souhlasu mezi odpověďmi mužů a žen liší o 10 procentních bodů (souhlasí 82 % mužů a 92 % žen).
- Že by vláda pracovala lépe, kdyby v ní bylo více žen, si myslí 77 % žen, ale jen 49 % mužů.
- Výběr do vedoucích pozic s ohledem na pohlaví schvaluje 56 % žen, ale jen 39 % mužů.
- S tím, že všichni by měli mít zaměstnání zaručující soběstačnost a nezávislost, souhlasí zástupci obou pohlaví téměř stejně.
- Výchově dětí a péči o ně se mají muži i ženy věnovat rovným dílem. Zdůrazňují to však opět častěji ženy (79% mužů a 91 % žen).
- O tom, že by měla existovat rovnost šancí k získání dítěte do péče po rozvodu, jsou častěji přesvědčeni muži (85 %) než ženy (75 %).
- Rovnoměrné rozdělení domácích prací podporuje plných 94 % žen, u mužů je však podpora tohoto tvrzení výrazně nižší (77 %).

Srovnání postojů k rovným příležitostem mužů a žen podle pohlaví

(údaje za ČR, v %, dopočet do 100 % v každém řádku tvoří odpovědi „nevím“)

	Rok	Souhlasí		Nesouhlasí		Index ¹	
		muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
<i>Každý člověk, muž i žena, by měl mít zaměstnání, které by mu zajistilo soběstačnost a nezávislost</i>	2002	94,3	96,6	5,5	2,7	1,46	1,30
	2003	92,7	93,2	5,9	5,6	1,53	1,42
	2004	92,5	93,6	4,5	4,9	1,49	1,42
	2005	91,3	93,9	5,5	4,3	1,53	1,39
	2006	89,9	93,4	8,4	5,4	1,63	1,50
	2007	88,8	95,8	9,8	3,1	1,64	1,38
	2008	92,2	94,2	4,7	3,9	1,51	1,37
	2009	90,3	93,0	7,1	4,6	1,55	1,38
<i>Jak muži, tak ženy by měli být zastoupeni v řídicích a rozhodovacích orgánech a radách, které zřizuje stát, sněmovna či senát</i>	2002	81,2	94,9	16,2	4,1	1,82	1,39
	2003	80,0	88,4	16,0	8,2	1,87	1,60
	2004	79,6	92,7	15,9	4,9	1,88	1,49
	2005	81,4	89,6	16,1	6,9	1,86	1,54
	2006	80,2	87,7	17,5	8,3	1,98	1,63
	2007	81,0	93,4	16,1	4,0	1,96	1,58
	2008	79,1	93,1	14,4	4,6	1,81	1,48
	2009	81,5	91,7	14,8	5,5	1,80	1,49
<i>Domácí práce by měly být rozděleny tak, aby muž i žena měli stejně volného času na odpočinek a zábavu</i>	2002	83,1	94,1	16,5	5,5	1,85	1,45
	2003	77,2	91,8	19,6	7,0	1,94	1,52
	2004	79,8	94,6	18,1	4,4	1,89	1,49
	2005	79,2	93,5	17,4	5,2	1,92	1,49
	2006	79,7	91,7	18,4	7,1	1,98	1,51
	2007	82,3	96,2	16,2	3,1	1,98	1,45
	2008	76,7	93,1	17,1	4,1	1,89	1,44
	2009	76,6	93,6	17,2	3,7	1,88	1,40
<i>Muži i ženy by se měli věnovat stejně výchově a péči o děti</i>	2002	79,6	89,4	19,6	6,3	1,85	1,47
	2003	78,7	88,6	18,9	10,2	1,88	1,59
	2004	78,3	92,4	18,5	6,6	1,85	1,52
	2005	81,2	91,0	17,2	7,4	1,86	1,52
	2006	80,5	93,2	17,1	6,3	1,90	1,56
	2007	82,3	92,8	15,8	6,3	1,89	1,54
	2008	79,1	90,3	17,5	8,7	1,85	1,55
	2009	78,9	90,7	17,9	7,5	1,85	1,49
<i>Muži i ženy by měli mít stejnou šanci získat po rozvodu dítě do své péče</i>	2002	86,3	76,6	9,3	19,6	1,57	1,81
	2003	84,9	86,7	10,6	20,1	1,68	1,83
	2004	85,1	75,9	10,3	21,0	1,61	1,86
	2005	85,7	74,5	11,2	22,0	1,70	1,87
	2006	86,5	72,6	10,9	24,5	1,74	1,98
	2007	88,8	74,5	10,1	22,5	1,73	1,93
	2008	85,1	77,4	10,0	18,6	1,67	1,83
	2009	85,0	75,4	9,6	20,3	1,66	1,87

Rok	Souhlasí	Nesouhlasí	Index
-----	----------	------------	-------

¹ Index je konstruován jako vážený aritmetický průměr, kdy hodnoty 1 by dosahoval, kdyby všichni odpovíděli, že rozhodně souhlasí, a hodnoty 4, kdyby všichni odpovíděli, že rozhodně nesouhlasí.
Trendy sociálně politických mechanismů ovlivňujících genderové vztahy VIII. Říjen 2009.

		muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
<i>Vláda by pracovala lépe, kdyby v ní bylo více žen</i>	2002	57,0	85,1	32,7	9,0	2,18	1,63
	2003	42,7	70,4	39,6	17,3	2,51	1,86
	2004	49,1	79,7	32,4	11,9	2,33	1,75
	2005	40,2	69,4	44,1	18,4	2,52	1,87
	2006	42,8	71,2	44,5	16,2	2,55	1,88
	2007	45,6	79,6	40,0	12,8	2,48	1,75
	2008	44,5	75,1	37,1	14,3	2,42	1,73
	2009	48,7	77,1	36,5	12,3	2,34	1,76
<i>Při výběru do vedoucích pozic by měli mít při stejných schopnostech přednost příslušníci pohlaví, které je na daném stupni řízení méně početně zastoupeno</i>	2002	34,9	52,9	55,1	36,4	2,71	2,29
	2003	33,5	43,9	52,9	39,2	2,78	2,40
	2004	30,1	46,8	55,5	41,4	2,81	2,39
	2005	34,8	52,1	55,6	34,5	2,75	2,29
	2006	42,8	60,1	48,2	30,2	2,64	2,21
	2007	40,7	70,8	49,4	19,4	2,68	2,03
	2008	35,2	57,7	47,6	31,0	2,67	2,18
	2009	38,8	55,6	47,5	30,8	2,61	2,24

Postoje k uvedeným výroky jsou z hlediska sledovaných sociodemografických znaků jen málo diferencované. Přesto je však patrné, že některé skupiny obyvatel jednotlivá tvrzení podporují více či méně:

- **Každý člověk, muž i žena, by měl mít zaměstnání, které by mu zajistilo soběstačnost a nezávislost;** souhlas s tímto tvrzením deklarují hlavně vysokoškolsky vzdělaní a ovdovělí.
- **Názor že, vláda by pracovala lépe, kdyby v ní bylo více žen,** zastávají převážně lidé se středoškolským a vysokoškolským vzděláním.
- **Orientaci podle četnosti zastoupení pohlaví při výběru pracovníků do řídicích pozic** schvalují častěji mladí a svobodní lidé.
- S tím, že **všichni lidé by měli mít zaměstnání zaručující soběstačnost a nezávislost** souhlasí naprostá většina populace. Souhlas je ovšem častěji zastoupen u obyvatel obcí s počtem 2-5 tis.obyvatel, dále u lidí se základním vzděláním, nevyučených a mezi ovdovělými.
- **Muži i ženy by se měli výchově a péči o děti věnovat stejně.** Podle četnosti rozhodných souhlasů jsou o tom přesvědčeni zejména mladí lidé do 29 let věku.
- Na tom, že by měla existovat **rovnost šancí k získání dítěte do péče po rozvodu** rodičů, se shodne osm z deseti Čechů. Nejčastěji s tímto názorem souhlasí lidé se středoškolským vzděláním bez maturity. Z hlediska věku je souhlas častěji zastoupen u mladých lidí do 29 let věku.

Hodnocení institucí a dalších subjektů s ohledem na ochranu práv žen

Veřejnost hodnotí působení jednotlivých institucí v oblasti ochrany práv žen spíše pozitivně.

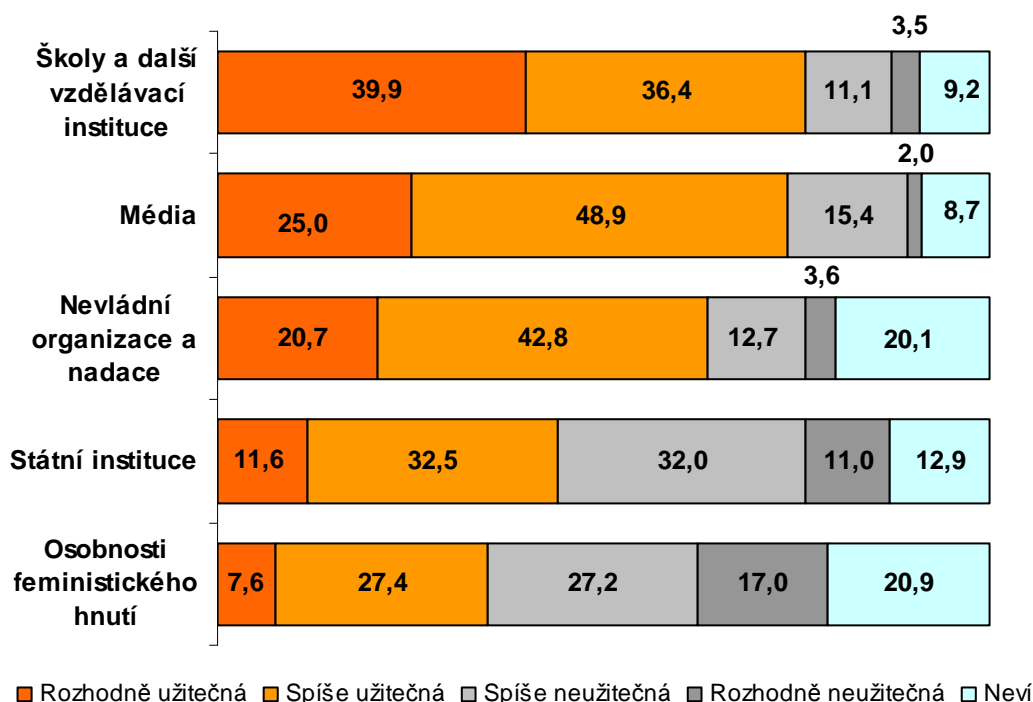
Nejlépe jsou z tohoto hlediska hodnoceny školy a vzdělávací instituce. O jejich užitečnosti ve vztahu k ochraně práv žen je přesvědčeno 76 % lidí (rozhodně užitečné 40 %; spíše užitečné 36 %).

Na opačném pólu stojí zastánci feministického hnutí, které považuje při ochraně práv žen za prospěšné pouze třetina (35 %) obyvatel.

Pořadí užitečnosti dalších uvedených institucí vzhledem k ochraně práv žen je následující:

- Média považuje z tohoto pohledu za užitečná 74 % osob;
- Nevládní organizace 64 % osob;
- Státní instituce 44 % osob.

**Hodnocení subjektů z hlediska ochrany práv žen
(N=1057, v %)**

Zatímco v minulých letech docházelo k posilování mínění o užitečnosti jednotlivých institucí z hlediska ochrany práv žen, předcházející šetření v roce 2008 zaznamenalo pokles u hodnocení všech uvedených institucí. V letošním šetření jsme ve srovnání s loňským zaznamenaly podobné výsledky. Nejvýraznější změnou je nárůst pozitivních hodnocení role médií.

Hodnocení subjektů – časové srovnání

(údaje za ČR, v %, dopočet do 100 % v každém řádku tvoří odpovědi „nevím“)

	Rok	Rozhodně užitečná	Spíše užitečná	Spíše neužitečná	Rozhodně neužitečná
Školy a další vzdělávací instituce	2002	39,5	37,8	10,1	2,8
	2003	31,8	40,4	12,6	3,4
	2004	30,5	43,1	11,7	4,2
	2005	35,3	38,4	12,7	2,2
	2006	46,6	39,5	8,8	2,3
	2007	53,2	37,2	6,8	1,1
	2008	38,6	36,7	10,9	2,0
	2009	39,9	36,4	11,1	3,5
Média	2002	25,4	44,9	16,3	3,1
	2003	19,5	47,3	18,4	4,0
	2004	23,8	52,5	12,5	4,0
	2005	20,6	48,7	16,9	3,0
	2006	26,7	54,7	12,9	2,7
	2007	34,3	54,1	8,8	0,8
	2008	22,1	47,0	15,7	3,6
	2009	25,0	48,9	15,4	2,0
Nevládní organizace a nadace	2002	14,1	40,0	15,5	3,8
	2003	13,9	37,3	15,9	7,0
	2004	13,0	43,1	16,8	5,9
	2005	13,3	45,5	15,4	4,0
	2006	18,6	56,7	12,8	2,9
	2007	21,1	53,1	12,1	2,8
	2008	18,1	42,3	12,9	4,9
	2009	20,7	42,8	12,7	3,6
Státní instituce	2002	13,6	34,9	27,6	7,7
	2003	9,1	37,2	27,6	10,6
	2004	9,3	36,3	29,5	12,1
	2005	11,2	35,2	28,0	9,7
	2006	17,2	42,5	26,7	8,5
	2007	17,4	48,6	21,7	6,7
	2008	8,3	35,3	31,3	9,6
	2009	11,6	32,5	32,0	11,0

	Rok	Rozhodně užitečná	Spíše užitečná	Spíše neužitečná	Rozhodně neužitečná
Zastánci feministického hnutí	2002	9,7	24,6	25,0	16,4
	2003	7,4	21,4	24,8	21,2
	2004	5,7	23,8	26,6	21,7
	2005	7,7	26,9	25,8	15,6
	2006	9,5	32,1	28,1	15,5
	2007	9,6	30,5	26,6	17,6
	2008	9,1	25,3	24,4	17,8
	2009	7,6	27,4	27,2	17,0

Sledování rozdílných postojů mužů a žen ukazuje, že:

- Jako užitečné hodnotí nevládní organizace a nadace častěji ženy než muži (ženy 69 %; muži 58 %),
- Osobnosti a zástupce feministického hnutí jako přínosné pro ochranu práv žen hodnotí ženy 42 % žen, ale jen 28 % mužů.
- Činnost médií, škol a státních institucí je z hlediska ochrany práv žen hodnocena oběma pohlavími podobně, ženy však tyto instituce hodnotí pozitivněji než muži.

Hodnocení subjektů z hlediska ochrany práv žen podle pohlaví

(údaje za ČR, v %, dopočet do 100 % v každém řádku tvoří odpovědi „nevím“).

	Rok	Užitečné		Neužitečné		Index ²	
		Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
Nevládní organizace a nadace (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti apod.)	2002	47,7	59,9	22,9	15,5	2,22	2,03
	2003	47,9	54,2	23,8	22,0	2,29	2,15
	2004	51,7	60,1	24,4	21,3	2,28	2,13
	2005	52,7	64,6	24,2	15,0	2,25	2,02
	2006	72,3	78,3	18,6	13,0	2,09	1,91
	2007	67,4	80,5	19,9	10,2	2,11	1,83
	2008	54,0	66,2	20,7	15,2	2,19	1,94
	2009	58,2	68,6	20,9	12,2	2,13	1,87
Osobnosti označované jako zastánci feministického hnutí	2002	27,6	40,6	48,1	36,6	2,79	2,50
	2003	24,3	32,9	51,7	40,8	2,95	2,66
	2004	23,6	35,0	51,6	45,1	2,99	2,68
	2005	27,9	40,8	46,4	36,8	2,84	2,48
	2006	35,4	47,4	50,2	37,5	2,76	2,42
	2007	30,6	49,1	52,9	36,1	2,83	2,43
	2008	28,8	39,5	44,7	39,8	2,81	2,53
	2009	27,7	41,9	50,7	37,9	2,87	2,50

² Index je konstruován jako vážený aritmetický průměr, kdy hodnoty 1 by dosahoval, kdyby všichni odpověděli, že jsou rozhodně užitečné a hodnoty 4, kdyby všichni odpověděli, že jsou rozhodně neužitečné.

	Rok	Užitečné		Neužitečné		Index ³	
		Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
Média	2002	67,2	73,3	20,6	18,4	1,99	1,94
	2003	64,4	69,1	18,6	18,2	2,10	2,06
	2004	72,3	80,0	19,1	14,1	2,02	1,91
	2005	67,4	71,1	20,8	19,1	2,06	2,00
	2006	80,5	82,2	16,8	14,5	1,94	1,89
	2007	88,7	88,1	9,5	9,7	1,78	1,73
	2008	65,8	72,2	19,3	19,4	2,04	1,98
	2009	72,4	75,3	18,3	16,5	1,97	1,90

U hodnocení činnosti nevládních organizací a nadací z hlediska jejich přínosu k ochraně práv žen stoupá míra pozitivních hodnocení s dosaženým vzděláním. Čím vyšší vzdělání lidé mají, tím spíše považují neziskové organizace za užitečné.

Zastoupení pozitivních i negativních hodnocení státních institucí je bez významných odchylek rovnoměrně rozloženo napříč celou populací.

Média považují v tomto ohledu za užitečné nejčastěji ovdovělí a důchodci.

Školy a jiné vzdělávací instituce považují za užitečné při ochraně ženských práv celkem pochopitelně častěji lidé se středoškolským a vyšším vzděláním než ti se základním. Toto tvrzení platí i pro hodnocení osobností označovaných jako zastánci feministického hnutí.

3. Spontánní znalost hnutí a organizací zabývajících se ochranou práv žen a rovnými příležitostmi

Průzkum odhalil, že lidé vesměs neznají hnutí a organizace zabývající se ochranou práv žen, rovnými příležitostmi apod. (85,5 %). Z konkrétních organizací byly zmiňovány Rosa, Bílý kruh bezpečí, Jihočeské matky a Dona.

Oproti roku 2008 narostl počet lidí, kteří nedokáží jmenovat žádné hnutí či organizaci zabývajících se ochranou žen, zhruba o 5 procentních bodů. Míra znalosti organizací zabývajících se ochranu ženských práv se tak vrátila přibližně na úroveň roku 2007.

Spontánní znalost hnutí a organizací zaměřených na ochranu žen a rovnoprávnost (údaje za ČR, v %, otevřená otázka⁴)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Nezná žádnou	81,6	81,2	76,8	79,3	79,2	85,2	80,5	85,5
Bílý kruh bezpečí	2,9	2,0	3,5	3,0	2,2	3,0	3,7	0,8
Feministky 8. března/feministické hnutí, feministky	1,0	2,0	1,5	1,6	0,9	0,8	1,4	2,0
Jihočeské matky	2,1	1,2	1,3	1,1	1,1	0,7	1,3	0,6
Unie/Sdružení bojující za práva žen	0,9	0,4	0,3	0,8	2,2	0,1	1,5	2,5
Mezinárodní a české nadace ⁵	2,0	1,9	1,9	2,4	2,6	3,5	3,8	2,6
Linky důvěry (obecně)	1,9	1,9	3,1	2,6	2,0	2,2	1,7	0,5
Jiné ženské organizace ⁶	2,6	4,0	3,6	3,3	3,4	6,2	4,1	3,6
Charitativní a církevní organizace	1,0	0,7	0,4	0,9	0,7	0,3	1,7	0,6
Politicky, politické strany	1,1	0,5	0,2	0,0	0,2	0,3	1,7	1,5
Jiné odpovědi	1,6	0,9	10,7	6,6	8,0	1,6	2,9	1,6

U mužů je znalost organizací zabývajících se ochranou práv žen nižší než u žen (muži 88 %, ženy 83 %).

⁴ Součet přesahuje 100 %, protože dotázaní mohli uvést více než jednu organizaci.

⁵ Jde o nadace a organizace, které se primárně nespécializují na otázku žen. Nejčastěji jsou jmenovány Člověk v tísni, Kapka naděje, Světluška, DUHA, Rovná šance, Odborové svazy, Adra, Červený kříž.

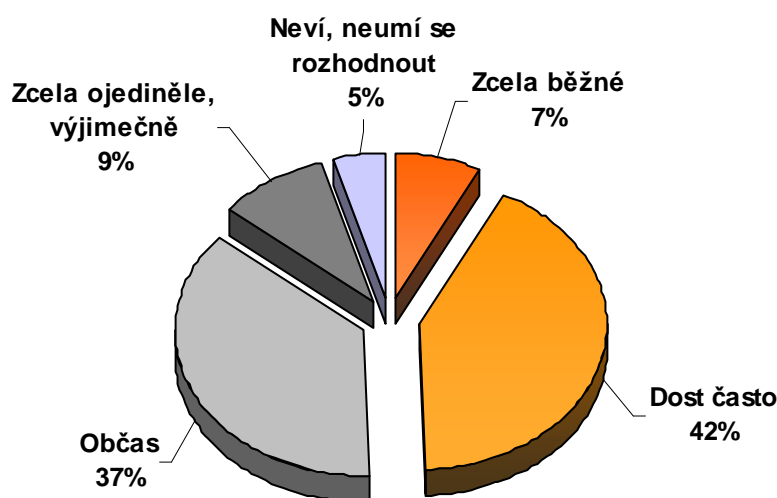
⁶ Zde jsou nejčastěji zmiňovány Gender Studies, Ochrana žen proti násilí, Liga na ochranu žen, Nadace na ochranu týraných žen.

4. Názory na domácí násilí na ženách

Názory na četnost výskytu domácího násilí na ženách jsou nejčastěji prezentovány jako časté; tvrdí to 42 % lidí a 37 % se domnívá, že domácí násilí na ženách se v české společnosti vyskytuje občas.

Lidí, kteří si myslí, že násilí na ženách se v ČR vyskytuje zcela běžně, je 7 %, naopak těch, kteří soudí, že se násilí na ženách objevuje ojediněle nebo výjimečně, je 9,3 %.

Výskyt domácího násilí na ženách v ČR?
(N=1057, v %)

Názory lidí na výskyt domácího násilí vůči ženám se ve sledovaném období, tj. od roku 2002, zásadně nemění. Oproti roku 2008 došlo k mírnému poklesu podílu lidí, kteří považují násilí na ženách za zcela běžné, stoupl ovšem podíl lidí, kteří uvádí, že tento jev je v českých domácnostech dosti častý.

Výskyt domácího násilí na ženách – časové srovnání
(údaje za ČR, v %)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Zcela běžné	6,6	8,1	8,5	9,5	10,4	8,8	8,9	7,4
Dost často	36,3	37,1	38,1	32,9	38,0	36,1	39,0	41,9
Občas	37,8	34,4	35,2	35,9	36,9	37,1	36,9	36,8
Zcela ojediněle	14,6	12,9	11,8	15,4	11,3	14,3	9,2	9,3
Neví	4,7	7,5	6,3	6,3	3,5	3,8	5,9	4,6

Je pochopitelné, že ženy uvádí výskyt domácího násilí na ženách v české společnosti častěji než muži.

Zatímco největší počet mužů (43 %) se domnívá, že domácí násilí se vyskytuje občas, ženy nejčastěji uváděly odpověď „dost často“ (51 %).

Existence domácího násilí na ženách v ČR podle pohlaví

(údaje za ČR, v %)

	<i>Rok</i>	<i>Muži</i>	<i>Ženy</i>
<i>Zcela běžně</i>	2002	5,8	7,4
	2003	6,8	9,3
	2004	5,1	11,8
	2005	6,8	12,0
	2006	7,9	12,9
	2007	6,3	11,1
	2009	5,7	9,1
<i>Dost často</i>	2002	28,4	43,6
	2003	27,8	45,7
	2004	31,7	44,1
	2005	25,4	39,9
	2006	31,4	44,0
	2007	27,0	44,5
	2009	32,4	50,9
<i>Občas</i>	2002	41,6	34,3
	2003	40,3	28,9
	2004	40,6	30,3
	2005	39,0	33,1
	2006	42,0	32,1
	2007	42,8	31,7
	2009	42,9	31,0
<i>Zcela ojediněle</i>	2002	19,0	10,6
	2003	15,3	10,7
	2004	14,6	9,2
	2005	20,9	10,2
	2006	14,7	8,1
	2007	19,2	9,6
	2009	13,1	5,7
<i>Neví</i>	2002	5,2	4,2
	2003	9,8	5,4
	2004	8,1	4,7
	2005	8,0	4,8
	2006	4,0	2,9
	2007	4,6	3,1
	2009	5,9	3,3

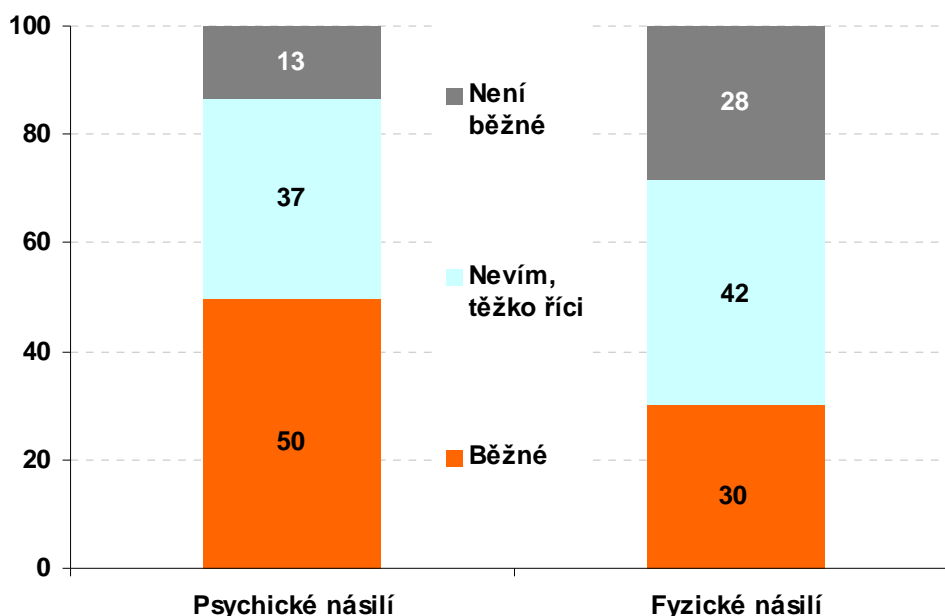
- *Za běžné a časté považují domácí násilí na ženách nejčastěji lidé mezi 45 a 59 lety, a obyvatelé Karlovarského kraje.*

Podle obyvatel ČR se ve společnosti častěji vyskytuje psychické násilí, tj. různé zesměšňování, vyhrožování, obtěžování či obviňování, než fyzické násilí (znásilnění, bití, kopání či občasná facka).

O tom, že výskyt psychického násilí v českých domácnostech je běžný, je přesvědčena polovina obyvatel ČR (50 %). Oproti tomu fyzické násilí vidí jako běžné každý třetí Čech (30 %).

Dvě pětiny obyvatel neumějí tuto záležitost posoudit (37 % psychické násilí, 42 % fyzické násilí).

**Výskyt psychického a fyzického domácího násilí na ženách
(N=1057, údaje v %)**

Názory lidí na výskyt domácího násilí ve sledovaném období mírně kolísají.

Zatímco podíl lidí, kteří se domnívají, že se psychické násilí v domácnostech vyskytuje běžně, je letos vyšší než v roce 2008, u fyzického násilí je tomu naopak. Podíl lidí, kteří považují fyzické násilí na ženách za běžné, se oproti loňskému roku mírně snížil. U psychického násilí významně klesl podíl těch, kteří nedokáží situaci posoudit.

Výskyt psychického a fyzického násilí na ženách – časové srovnání

(údaje za ČR, v %)

	Rok	Běžné	Nevím, těžko říct	Není běžné
<i>Psychické násilí jako např. zesměšňování, vyhrožování, obtěžování či obviňování</i>	2002	43,6	37,9	18,5
	2003	43,8	42,2	14,0
	2004	46,3	38,8	15,0
	2005	44,5	37,3	18,1
	2006	55,1	26,9	18,0
	2007	49,7	30,1	20,2
	2008	46,4	42,2	11,4
	2009	49,8	36,9	13,3
<i>Fyzické násilí jako např. znásilnění, bití, kopání či občasná facka</i>	2002	25,5	40,3	34,2
	2003	26,5	45,4	28,1
	2004	26,5	41,0	32,5
	2005	28,3	37,9	33,8
	2006	32,7	34,2	33,1
	2007	29,6	32,7	37,7
	2008	31,3	41,0	27,6
	2009	30,2	41,5	28,3

Ženy považují výskyt násilí v rodině za běžný častěji než muži. Zvláště výrazné rozdíly jsou v názorech na existenci tzv. psychického domácího násilí na ženách (muži 42 %; ženy 58 %). Rozdílné názory se ale týkají i výskytu fyzického násilí (muži 24 %; ženy 36 %).

V porovnání s rokem 2008 vzrostl podíl mužů, kteří považují psychické násilí na ženách za běžné (o 7 procentních bodů). Ostatní hodnoty se výrazně neliší.

Existence forem domácího násilí na ženách v ČR podle pohlaví

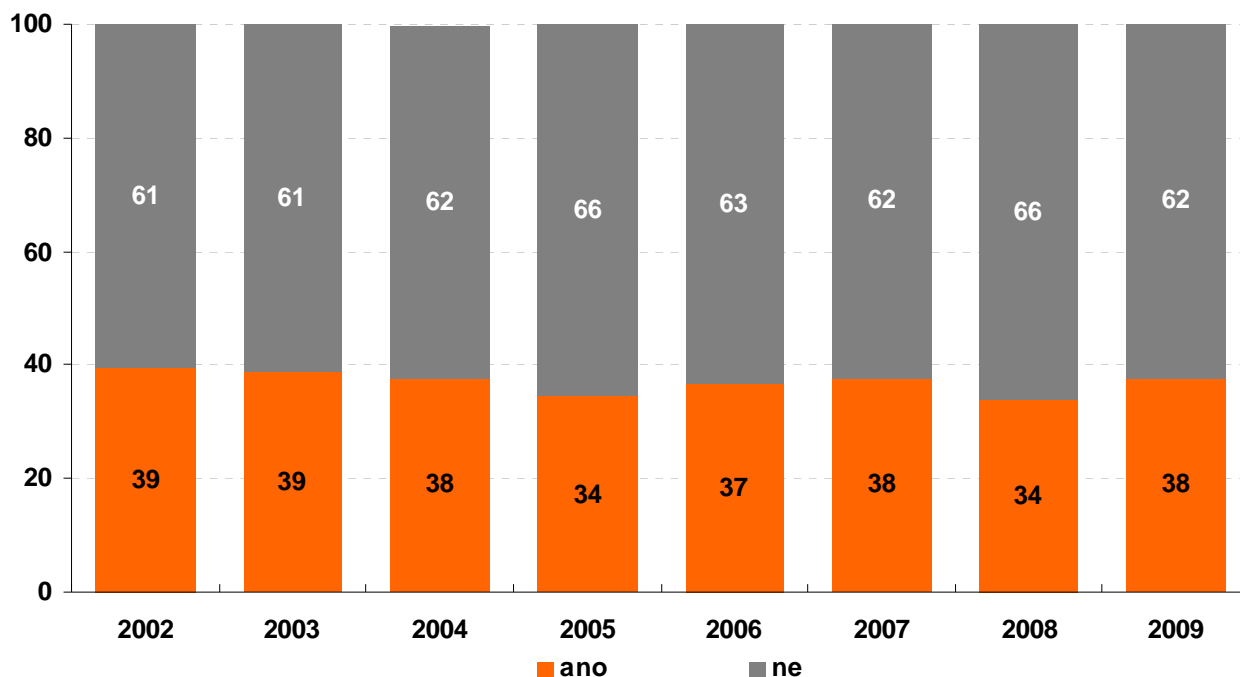
(údaje za ČR, v %)

	Rok	Běžné		Nevím, těžko říct		Není běžné	
		Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
<i>Psychické násilí jako např. zesměšňování, vyhrožování, obtěžování či obviňování</i>	2002	35,5	51,2	42,0	34,1	22,6	14,7
	2003	34,9	52,1	49,0	35,9	16,1	12,0
	2004	36,6	55,5	45,4	32,2	17,9	12,3
	2005	34,3	54,1	42,4	32,6	23,3	13,3
	2006	46,5	63,1	31,4	22,7	14,2	19,5
	2007	40,2	58,6	33,7	26,8	26,1	14,6
	2008	35,0	57,2	50,1	34,8	15,0	8,1
	2009	41,5	57,6	41,7	32,4	16,8	10,0
<i>Fyzické násilí jako např. znásilnění, bití, kopání či občasná facky.</i>	2002	21,9	28,8	40,7	39,9	37,4	31,3
	2003	21,9	30,8	48,8	42,2	29,3	27,1
	2004	21,6	31,3	43,5	38,2	34,9	30,5
	2005	21,8	34,3	39,6	36,3	38,6	29,4
	2006	28,2	36,9	36,4	32,2	35,4	30,9
	2007	24,0	34,8	33,9	31,6	42,1	33,6
	2008	25,3	37,0	44,6	37,7	30,1	25,3
	2009	24,0	36,0	43,5	39,6	32,5	24,3

Za běžné považují domácí násilí na ženách nejčastěji rozvedení lidé. Psychické násilí je více vnímáno v obcích z počtem 2-5 tis. obyvatel (61 %), fyzické násilí připouštějí častěji lidé z Karlovarského (48 %) a Středočeského kraje (45 %).

Téměř každý čtvrtý Čech (38 %) uvádí, že zná nějakou rodinu, kde existuje násilí mezi manžely či partnery. Otázka na konkrétní znalost rodiny s výskytem domácího násilí na ženách dokresluje obecné mínění o výskytu domácího násilí.

Znalost konkrétní rodiny, kde existuje násilí mezi manžely/partnery (časové srovnání, údaje v %)

Ačkoliv se situace v této oblasti v průběhu sledovaného období příliš nemění, v letošním roce je míra znalosti konkrétních případů domácího násilí mírně vyšší než v předchozím roce.

Mezi ženami jsou více než dvě pětiny (44 %) těch, které znají nějakou rodinu, kde dochází k domácímu násilí. Mezi muži je tato znalost výrazně nižší (31 %). V porovnání s rokem 2008 jsme mezi u obou pohlaví zaznamenaly nárůst tvrzení o znalosti rodin ve kterých dochází k domácímu násilí.

Znalost existence domácího násilí v konkrétní rodině podle pohlaví

(údaje za ČR, v %)

	Rok	Muži	Ženy	Celkem
ano	2002	31,5	46,9	39,4
	2003	32,5	44,4	39,0
	2004	30,0	45,4	37,8
	2005	26,8	41,6	34,5
	2006	30,2	42,6	36,6
	2007	29,7	45,0	37,6
	2008	26,7	40,8	34,0
	2009	31,0	44,2	37,8
ne	2002	68,5	53,1	60,6
	2003	67,5	55,6	61,0
	2004	70,0	54,6	61,7
	2005	73,2	58,4	65,5
	2006	69,8	57,4	63,4
	2007	70,3	55,0	62,4
	2008	73,3	59,2	66,0
	2009	69,0	55,8	62,2

- Lidí, kteří znají konkrétní příklad domácího násilí ze svého okolí, je více mezi rozvedenými osobami (46 %), nezaměstnanými (46 %) a obyvateli Karlovarského (66 %) a Středočeského (51 %) kraje.

Dotazník

A nyní Vám položím několik otázek týkajících se postavení žen a mužů ve společnosti.

PODEJTE LÍSTEK GR1

GR1. Jaká je podle Vás u nás situace, srovnáte-li možnosti mužů a žen, pokud jde o ...

	ŽENY MAJÍ LEPŠÍ MOŽNOSTI NEŽ MUŽI 1	MUŽI I ŽENY MAJÍ ZHRUBA STEJNÉ MOŽNOSTI 2	ŽENY MAJÍ HORŠÍ MOŽNOSTI NEŽ MUŽI 3	NEVÍ/NEOD- POVĚĎEL(A) 9
a. možnost získat práci, odpovídající kvalifikaci a schopnostem	1	2	3	9
b. mít za stejnou práci stejný plat	1	2	3	9
c. získat dítě po rozvodu do péče	1	2	3	9
d. dosáhnout vysokoškolského vzdělání	1	2	3	9
e. věnovat se svým koníčkům	1	2	3	9
f. samostatně podnikat	1	2	3	9

PODEJTE LÍSTEK GR2

GR2. Nyní Vám přečtu několik výroků, které se vztahují k postavení mužů a žen, a Vy mi prosím u každého pomoci lístku řekněte, nakolik s ním souhlasíte.

	ROZHODNĚ SOUHLASÍ M 1	SPÍŠE SOUHLASÍ M 2	SPÍŠE NESOUHLA SÍM 3	ROZHODNĚ NESOUHLA SÍM 4	NEVÍ 9
a. Jak muži, tak ženy by měli být zastoupeni v řídicích a rozhodovacích orgánech a radách, které zřizuje stát, sněmovna či senát	1	2	3	4	9
b. Vláda by pracovala lépe, kdyby v ní bylo více žen	1	2	3	4	9
c. Při výběru do vedoucích pozic by měli mít při stejných schopnostech přednost příslušníci pohlaví, které je na daném stupni řízení méně početně zastoupeno	1	2	3	4	9
d. Každý člověk, muž i žena, by měl mít zaměstnání, které by mu zajistilo soběstačnost a nezávislost	1	2	3	4	9
e. Muži i ženy by se měli věnovat stejně výchově a péči o děti	1	2	3	4	9
f. Muži i ženy by měli mít stejnou šanci získat po rozvodu dítě do své péče	1	2	3	4	9
g. Domácí práce by měly být rozděleny tak, aby muž i žena měli stejně volného času na odpočinek a zábavu	1	2	3	4	9

PODEJTE LÍSTEK GR3

GR3. Nyní Vám přečtu několik institucí, sdružení apod. a Vy mi prosím řekněte, jak hodnotíte jejich činnost z hlediska ochrany práv žen.

	ROZHODNĚ UŽITEČNÁ 1	SPÍŠE UŽITEČNÁ 2	SPÍŠE NEUŽITEČNÁ 3	ROZHODNĚ NEUŽITEČNÁ 4	NEVÍ 9
a. Nevládní organizace a nadace (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti apod.)	1	2	3	4	9
b. Státní instituce (parlament, ministerstva a další vládní orgány)	1	2	3	4	9
c. Média (televize, rozhlas, tisk)	1	2	3	4	9
d. Školy a další vzdělávací instituce	1	2	3	4	9
e. Osobnosti označované jako zastánci feministického hnutí	1	2	3	4	9

GR4. Znáte nějaká hnutí či organizace, které se zabývají ochranou práv žen, rovnými příležitostmi pro muže a ženy apod.?

MOŽNO VÍCE ODPOVĚDÍ, ZAPIŠTE PEČLIVĚ

1.

DALŠÍ

2.

3.

GR5. Domníváte se, že se domácí násilí na ženách v české společnosti vyskytuje:

Zcela běžně	1
Dost často	2
Občas	3
Zcela ojediněle, výjimečně	4
NEVÍ, NEODPOVĚĎEL(A)	9

GR6. Domácí násilí na ženách má dvě základní podoby. Řekněte mi prosím, jestli podle Vašeho názoru jsou anebo nejsou u nás běžné.

	BĚŽNÉ 1	NEVÍM, TĚŽKO ŘÍCI 2	NENÍ BĚŽNÉ 3
a. Psychické jako např. zesměšňování, vyhrožování, obtěžování, obviňování	1	2	3
b. Fyzické jako např. facky, bití, znásilnění apod.	1	2	3

GR7. Znáte nějakou rodinu, kde existuje násilí mezi manželi - partnery?

Ano	1
Ne	2

